

Når innovation kræver samspil

Lykke Margot Ricard

Institut for Samfund og Globalisering

Roskilde Universitet

Adjunkt, LIPSE WP1 projektleder

Lykker@ruc.dk

Dansic Urban uplift – om social innovation i
socialt udsatte boligområder 12 marts 2015

LIPSE

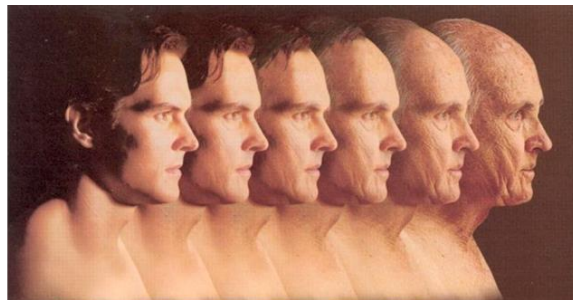
Byers samfundsmæssige udfordringer

En af de ting vi fandt i det europæiske forskningsprojekt **LIPSE** omhandlende **social innovation** i København, Rotterdam, Barcelona og Edinburgh var en slående lighed i de samfundsmæssige udfordringer såsom:

- Ungdomsarbejdsløshed
- En stigning i demografien (flere ældre)
- Ønsket om økonomisk vækst
- Voksende ulighed i sundhed og uddannelse.

Youth unemployment

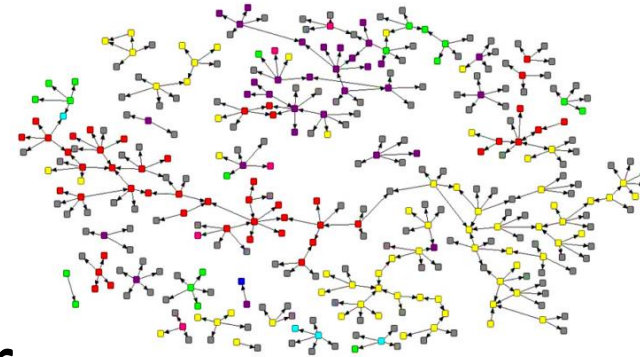

Ageing

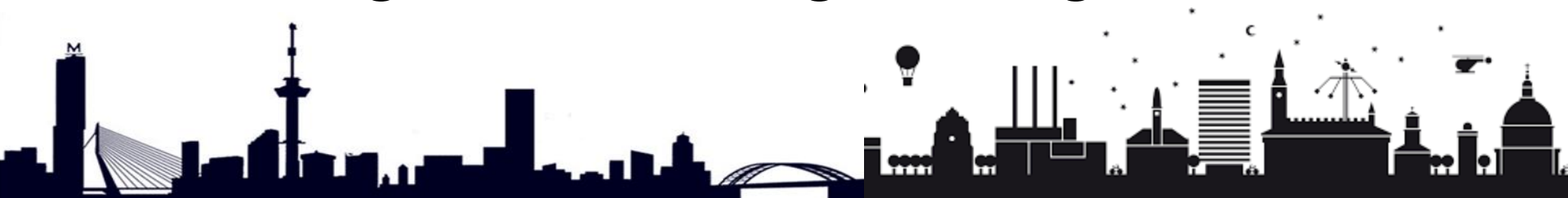
...mens løsningerne var afhængige af kommunens innovationsmiljø, som inkluderer:

- de menneskelige ressourcer
- graden af social tillid i samfundet
- den samfundsøkonomiske situation
- formelle organisationsstrukturer og uformelle netværk – dvs. kommunens samspilsmuligheder med omverden?

Hvorfor er social innovation vigtig?

- I et demokratisk samfund er det vigtigt, at alle har lige rettigheder til at uddanne sig. I Danmark oplever vi i øjeblikket en stigende social skævhed i uddannelse og sundhed.
- I byerne er uligheden særligt koncentreret på få geografiske områder, specielt de socialt udsatte boligområder.
- Samtidig ændrer demografien sig

I Danmark har vi en liste med 33 socialt udsatte boligområder

Listens kriterier angiver bl.a.:

- At andelen af borgerne i alderen 18- 64 årige uden tilknytning til arbejdsmarkedet eller uddannelse overstiger 40 procent i området
- Og at andelen af beboere i alderen 30-59 år, der alene har en grunduddannelse (eller ingen), overstiger 50 pct. af samtlige beboere i samme aldersgruppe.

Ressourcerne er ikke bare begrænset, men lave, og for at der kan ske løft i miljøet, skal der tilføres nye kræfter og ny viden.

Innovationstyper og drivers

Social innovation adresserer brugeren eller borgerens **behov** – og drives oftest af sociale entreprenører ud fra ideen om vigtigheden af relationer og **fællesskaber**

Samarbejdsdrevet innovation er oftest projekter, som drives af Kommuner i samarbejde med lokale aktører ud fra ideen om **'wicked problems'**

Offentlig innovation er oftest drevet af ideer fra politikere og lokal politikere ud fra ideen om at gøre den **offentlig sektor mere effektiv**

Samspillet mellem de tre former for innovation trækker på forskellige ressourcer, som giver adgang til forskellige former for ekspertviden

Social innovation, sociale behov og borger som medproducenter

Sundhedsprofiler og ældre:

Ét eksempel på et voksende problem er, at flere ældre oplever ensomhed. Det er et samfundsproblem blandt etniske danskere såvel som hos de ældre indvandrere. Men selvom det grundlæggende problem er det samme, så er ressourcerne anderledes i subkulturer.

”Forskning viser at de sociale relationer er vigtige for livskvaliteten”
Center for sund aldring på KU.

Center for sund aldring. KU.

Interview i boligområderne med ældre indvandrere

Ali: har haft kolonihaven - arbejdet på dansk fabrik i næsten 40 år - sidder nu meget foran tv'et. Førtidspensionist. Har mistet sine danske kollegaer - sproget bliver en hindring. Ingen opsparing, ingen netværk (ingen børn). Jeg er villig til at hjælpe, men hvordan? Jeg er gammel.

Fatima: Pensionist tidligere førtidspensionist. Hun kom senere end sin mand til DK, som en del af familiesammenførelse - få år på arbejdsmarkedet - derfor lav ydelse - sproget en barriere. Gift med Mustafa - bor hos yngste søn og svigerdatter. Hjælper med børnebørnene, rengøring og madlavning. Er gammel og alle ressourcer bruges på "hjemmet" Barriere: Hun kan ikke gå ud skal være tilstede, som voksen i hjemmet pga. børnebørn. Har viden om landbrug og mad.

Mustafa: Pensionist. Gift med Fatima. Har 6 børn. Bor hos yngste søn. Har arbejdet på dansk fabrik siden ankomst til DK i slutning af 70'erne. Vi gerne være besøgsven. I deres lokale boligområde er han utryg. Synes ikke at de unge har respekt for de ældre. Hvad kan jeg være af rollemodel i dag?

Samspil med de sociale entreprenører

”En gruppe unge har skabt byhaver i udsatte boligforeninger. Det skaber liv og fællesskab”

”Sundhedscafeerne - Sundhed i øjenhøje”
Det Boligsociale Fællessekretariat i Aarhus

Legepladser til ældre, unge og handicappet i Vejle: ” For leg er en god vej til en bedre, men også sjovere genoptræning.”

Sammenspil mellem innovationstyper

Figur 1. Samspillet stimulerer forskelligheden i kreativiteten, idet de nye sociale relationer tilfører impulser og viden udefra og adgang til et nyt netværk, som kan give adgang til helt nye måder at gøre tingene.

Det handler således ikke blot om mere innovation

...men om samspillet mellem innovationstyper om bedre samspil mellem borgere, kommuner, boligforeninger, frivillige og erhverv til at se innovationsmulighederne, hvor de sociale entreprenører kan stimulere den offentlige innovation, og samtidigt øge kreativiteten.

